Salvați Copiii
Save the Children Romania

INFO PRESS

Legislaţia privind protejarea şi promovarea drepturilor copilului trebuie să îşi găsească ecou şi în cadrul instituţional – Avocatul Copilului, o soluţie pentru ca drepturile garantate de lege să fie implementate

Bucureşti, 6 iulie 2011: Drepturile copilului din România beneficiază de cadru legislativ bine definit şi formulat, dar devin lacunare atunci când ne referim la instrumentele, instituţiile şi practicile de implementare. Cu toate eforturile depuse la nivel legislativ, unde progresele sunt apreciabile, România nu dispune de o instituţie independentă pentru drepturile copilului, aşa cum în majoritatea ţărilor europene funcţionează instituţia **Avocatul Copilului**. **Mandatul Avocatului Poporului din ţara noastră este unul limitat care îi permite să intervină doar în cazurile în care drepturile copilului sunt încălcate de către instituţii publice.**

Mai mult decât atât, nu se poate determina nici dacă România depune sau nu toate eforturile pe care resursele disponibile le permit pentru asigurarea drepturilor copilului, deoarece modul în care sunt elaborate bugetul naţional şi bugetele locale nu oferă posibilitatea identificării sumelor alocate şi cheltuite, direct sau indirect, pentru copii. Astfel, pentru ţara noastră, „bugetul copilului" rămâne doar o cerinţă a Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului, care nu-şi găseşte încă transpunerea în practică.

Cinci ţări membre ale Uniunii Europene, România, Marea Britanie, Suedia, Italia şi Lituania, au fost evaluate de specialişti pentru a determina eficienţa măsurilor şi structurilor responsabile de aplicarea drepturilor copilului, în cadrul unui proiect de cercetare derulat simultan în aceste ţări. Au fost astfel analizate principalele documente de politici sociale şi au fost derulate interviuri şi focus-grupuri cu factori de decizie şi specialişti din sectorul public, cu reprezentanţi ai societăţii civile, precum şi cu copii.

Concluziile cercetărilor naţionale au stat la baza elaborării unui raport comparativ la nivel european. Totodată, analiza măsurilor adoptate de către instituţiile Uniunii Europene face obiectul unui raport distinct. Proiectul care a facilitat realizarea acestor cercetări se intitulează *„Good practices on the General measures of implementation of the Convention on the Rights of the Child*" (JLS/2008/FRC-1). Acesta este sprijinit financiar de către Comisia Europeană, în cadrul Programului *Fundamental Rights and Citizenship* 2007-2013 şi este coordonat de către Salvaţi Copiii Suedia, iar în ţara noastră este implementat de **Organizaţia Salvaţi Copiii România.**

Cercetarea ***Administraţie publică în beneficiul copiilor. Măsurile generale de implementare a Convenţiei privind Drepturile Copilului la nivel central şi local în ROMÂNIA***, efectuată în ţara noastră în perioada martie – octombrie 2010, constată o serie de dificultăţi în implementarea legislaţiei privind drepturile copilului. Astfel, una dintre concluziile principale este aceea că, pe fondul măsurilor anti-criză, strategiile din domeniul drepturilor copilului se confruntă cu reale probleme de implementare generate, printre altele, de frecventele reorganizări instituţionale, de lipsa resurselor şi de plecarea voluntară a specialiştilor din sistem. Mai mult, niciun reprezentant al autorităţilor consultate nu a putut să precizeze cu certitudine cărei instituţii judeţene sau locale îi revine responsabilitatea de a coordona implementarea şi respectarea drepturilor copilului.

"*România nu are o instituţie independentă pentru drepturile copilului, aşa cum în majoritatea ţărilor europene funcţionează instituţia Avocatul Copilului. Totodată, nu putem vorbi despre un buget unic, alocat copilului, astfel că politicile privind drepturile copilului sunt adeseori lipsite de instrumentele corecte de aplicare. Mai mult decât atât, România a rămas tributară problemelor şi nevoilor sociale care defineau anii '90, astfel încât cele mai multe dintre proiectele care vizează creşterea calităţii vieţii copiilor fac referire, cu precădere, la măsuri de asistenţă socială",* a **declarat Gabriela Alexandrescu, Preşedinte Executiv Salvaţi Copiii România.**

În pofida faptului că, în ultimul raport al Comitetului ONU adresat României, este cu precădere apreciată **înfiinţarea Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Drepturilor Copilului** şi a departamentului pentru monitorizarea drepturilor din cadrul acesteia, l**a un an după formularea acestor recomandări are loc desfiinţarea Autorităţii Naţionale şi transferarea atribuţiilor acesteia către Ministerul Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale,**

rămânând incerte statutul şi funcţionarea Consiliului consultativ în domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului.

În acelaşi raport, Comitetul se mai arăta îngrijorat cu privire la **instituţiile naţionale independente de monitorizare** şi implicit de decizia Parlamentului României de a respinge crearea Avocatului Copilului. Cu privire la **alocarea resurselor,** Comitetul ONU observă că nu există alocări bugetare specifice destinate copiilor şi că nu se colectează informaţii despre sumele cheltuite de România pentru îndeplinirea obligaţiilor ce-i revin în urma ratificării CDC.

Aşadar, în ceea ce priveşte implementarea şi protejarea drepturilor copilului, în diferite domenii ale vieţii sociale, se resimte nevoia unei coordonări eficiente, la nivel central.
Asistenţa socială, de pildă, care include serviciile şi prestaţiile sociale, se oferă cu precădere de către autorităţile publice locale. În acelaşi timp, o importanţă crescută în acordarea de prestaţii sociale revine şi agenţiei teritoriale pentru prestaţii sociale (aparţinând nivelului central). În privinţa copiilor aflaţi în situaţii de risc, responsabilitatea de a preveni separarea de părinţi, de a monitoriza situaţia copiilor şi de a identifica şi evalua situaţiile de risc a fost acordată municipiilor, oraşelor şi comunelor. În cazul în care se constată necesitatea intervenţiei specializate, cazurile sunt transmise nivelului judeţean (DGASPC).

Pornind de la carenţele şi dificultăţile semnalate în cercetarea ***Administraţie publică în beneficiul copiilor. Măsurile generale de implementare a Convenţiei privind Drepturile Copilului la nivel central şi local în ROMÂNIA***, se impun o serie de **recomandări, care să constituie premise ale unei dezbateri publice eficiente, cu participarea sectorului neguvernamental şi a celui politic.** Astfel, între priorităţile imediat următoare trebuie să se regăsească: legislaţia cu privire la copiii cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate, copiii cu tulburări de sănătate mintală (în special stabilirea unor metodologii de lucru unitare), copiii în conflict cu legea (elaborarea unui sistem de justiţie juvenilă conform reglementărilor şi instrumentelor internaţionale, asigurarea unui sistem de asistenţă post-penală pentru copiii care au săvârşit o infracţiune şi, mai ales, pentru copiii care au ispăşit o pedeapsă sau măsură privativă de libertate), tutela (reglementări cu privire la bunurile copilului), întărirea puterii de aplicare a principiului interesului superior al copilului şi a celui privind participarea şi revizuirea sancţiunilor aplicabile în cazul nerespectării obligaţiilor ce revin instituţiilor şi persoanelor responsabile de asigurarea drepturilor copilului.

„În România nu faci nimic dacă nu-l constrângi pe om, ori în cazul legislaţiei pe drepturile copilului, sancţiunile sunt uneori ca şi cum nu ar mai fi (...) e cam permisivă legislaţia, inclusiv la neglijare şi abuz”, director SPAS.

Note pentru redactori :

- Convenţia privind Drepturile Copilului (CDC) a fost adoptată de către Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989 şi a introdus o nouă viziune asupra copiilor care trebuie consideraţi nu doar beneficiari pasivi ai protecţiei ci şi actori activi ai societăţii. Textul Convenţiei încorporează drepturile civile, politice, economice şi sociale care trebuie asigurate copiilor, oferind astfel un cadru extins, pe baza căruia să se evalueze structurile instituţionale, legislaţia şi politicile publice prezente, precum şi perspectivele de dezvoltare ale acestora.
- CDC este instrumentul internaţional care beneficiază de una din cele mai largi recunoaşteri din partea statelor din întreaga lume, fiind ratificat de 194 de ţări şi teritorii. Acest lucru reflectă perceperea copiilor ca fiind unul din grupurile sociale cele mai vulnerabile. Se recunoaşte astfel că sprijinirea dezvoltării biologice şi sociale a acestora este vitală. Concomitent, se răspunde nevoilor resimţite de copii în prezent şi se investeşte în viitorul lor, implicit în cel al societăţii.
- România se află printre primele state care au aderat la Convenţia Drepturilor Copilului, ratificând acest document la 28 septembrie 1990. Progrese importante în vederea încorporării Convenţiei în legislaţia naţională au fost apoi atinse prin adoptarea Legii nr.272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului şi a unei părţi din legislaţia secundară. În toamna anului 2001, România a ratificat

şi cele două Protocoale Opţionale la Convenţia privind Drepturile Copilului, care au fost adoptate de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite în anul 2000.

- Cea mai recentă analiză a situaţiei implementării drepturilor copiilor în România realizată de Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului a avut loc în anul 2009, iar recomandările formulate cu această ocazie pot fi consultate la adresa http://salvaticopiii.ro/?id2=000200000002.Publicaţiile realizate în cadrul proiectului de cercetare „Administraţie publică în beneficiul copiilor" sunt disponibile pe pagina de internet a organizaţiei: www.salvaticopiii.ro.

Pentru detalii suplimentare, vă rugăm contactaţi:

Mihaela Manole, Coordonator Proiect Salvaţi Copiii România
Tel.: (021) 311 75 96/ 0724 86 00 67
E-mail: mihaela_manole@salvaticopiii.ro

Magda Grădinaru, Coordonator Comunicare Salvaţi Copiii România
Tel.: (021) 311 75 96/ 0729 168 955
E-mail: magda.gradinaru@salvaticopiii.ro

Organizaţia Salvaţi Copiii România *este o instituţie cu* ***rol social****, a cărei misiune este aceea de a garanta* ***egalitatea de şanse pentru toţi copiii****, indiferent de mediul din care aceştia provin, prin utilizarea propriei* ***expertize,*** *precum şi prin* ***presiuni exercitate*** *asupra factorilor de decizie şi* ***mobilizarea*** *liderilor din societatea civilă. Salvaţi Copiii promovează de 20 ani drepturile copilului, în acord cu prevederile Convenţiei Naţiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Peste 500.000 de copii au fost incluşi în programe educative, de protecţie şi asistenţă medico-socială, de stimulare a participării lor în acţiuni de promovare şi recunoaştere a drepturilor lor. Este membră a Alianţei Internaţionale Salvaţi Copiii, cea mai mare organizaţie independentă din lume de promovare a drepturilor copiilor, care cuprinde 29 de membri şi desfăşoară programe în peste 120 de ţări. Pentru mai multe informaţii despre programele Salvaţi Copiii vizitaţi www.salvaticopiii.ro*